HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 27. svibnja 2020.

Upute za provedbu državne mature tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19) ljetni rok – lipanj 2020. godine

Upute su izrađene u suradnji s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Ministarstvom znanosti i obrazovanja

Uvod

S epidemiološkog stajališta ispite državne mature preporučljivo je organizirati na način da se pisanje A i B razine ispita odvoji u zasebne dane kako bi se smanjio broj pristupnika (učenika ili kandidata) koji u istom terminu (danu) dolaze u ustanove. Na taj će se način rasteretiti javni prijevoz, omogućiti održavanje veće distance (2 m razmaka) te organizacija polaganja ispita u izdvojenom prostoru za veći broj pristupnika (vidjeti dalje u tekstu).

Predlaže se da se veći ispiti organiziraju tako da se u jednom danu održava jedan ispit (ili dio ispita, test ili esej, ako se radi o ispitu hrvatskog jezika) kako bi se mogla provesti primjerena higijena prostorija i provjetravanje te osigurati dovoljno vremena za ulazak i izlazak pristupnika iz ustanove uz održavanje razmaka od 2 metra.

Pristup državnoj maturi u trenutnoj epidemiološkoj situaciji. Tijekom epidemije novog koronavirusa, na ispite državne mature ne dolaze pristupnici koji pokazuje znakove akutne respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa i sl.). Na ispite nije dopušten dolazak pristupnicima kojima je utvrđena zaraza COVID-19. Pristupnici koji ne dođu na ispit državne mature u ljetnom roku iz bilo kojeg od ta dva razloga, ili drugih zdravstvenih razloga, ako će im zdravstveno stanje dopustiti polagat će ispite državne mature u drugom, jesenskom terminu prema uputama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

O navedenom kao i o ovim Uputama u cjelini potrebno je pristupnike obavijestiti na primjeren način (npr. na mrežnim stranicama nadležnih institucija, putem komunikacije elektroničkom poštom ili slično) dok posebna izjava pristupnika vezana uz ove Upute nije potreba.

Mjere opreza prije ispita. Svim pristupnicima, djelatnicima uključenim u provedbu ispita državne mature i pomoćnicima na ispitu državne mature, u razdoblju prije prvog ispita te do posljednjeg ispita preporučuje se, koliko je moguće s obzirom na druge životne obaveze i okolnosti, da se pridržavaju pravila koja smanjuju mogućnost zaraze (dosljedno pridržavanje fizičke udaljenosti i pojačana osobna higijena).

Djelatnici i pomoćnici na ispitu državne mature ne ulaze u vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutarnje prostore ustanove u kojoj se provodi ispit državne mature prije ispita i tijekom ispita ako imaju

povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha, ako su u samoizolaciji ili ako je kod njih utvrđena zaraza s COVID-19.

Djelatnike s kroničnim bolestima koji možebitno imaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (osobe s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama) potrebno je, ako je moguće, rasporediti na takve aktivnosti koje ne zahtijevaju učestali kontakt s većim brojem osobama ili se takvim djelatnicima preporučuje da nose maske.

Kandidat koji u razdoblju u kojem polaže ispite državne mature razvije respiratorne simptome ili povišenu tjelesnu temperaturu dužan je o tome telefonom obavijestiti liječnika obiteljske medicine. Učenik o navedenom obavještava liječnika obiteljske medicine i školskog liječnika (obavještavanje epidemiološke službe slijedi prema indikaciji).

U slučaju da se nakon pisanja ispita državne mature utvrdi da je kod nekog sudionika utvrđena zaraza sa SARS-CoV2, postupa se sukladno uputama epidemiološke službe.

Ako u vrijeme ispita državne mature bude pristupnika kojima je izrečena mjera samoizolacije, uvjeti pristupanja ispitima državne mature utvrdit će se kroz posebne epidemiološke preporuke sukladno aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

Ispitni prostor i dolazak pristupnika. Mjesto održavanja državne mature i pripadajuće prostorije, uključujući i sanitarne prostorije, potrebno je prije prvog ispita te na kraju svakog radnog dana temeljito oprati i dezinficirati u okviru rutinskog uobičajenog čišćenja. Neposredno prije dolaska kandidata preporučuje se provjetravanje prostorija (ulazak i cirkulacija svježeg zraka u trajanju od najmanje pola sata). U svim sanitarnim čvorovima treba osigurati sapun i jednokratne ručnike (papirnate ubruse) za ruke, te koš za otpad ako je moguće s poklopcem koji se mora isprazniti čim se napuni.

Dolazak učenika na državnu maturu treba organizirati na način da se učenici ne grupiraju pri dolasku (izvan i unutar ustanove poželjan je fizički razmak od 2 metra). Kandidate treba prije dolaska upozoriti da ponesu pribor koji im je potreban za ispit (ako je tako propisano ispitnim katalogom) te da si prije dolaska izmjere tjelesnu temperaturu.

Na ulazu u ustanovu treba smjestiti dozator s dezinficijensom kako bi svaki pristupnik mogao dezinficirati ruke. Pristupnik zatim nastavlja ravno prema ispitnoj prostoriji u kojoj piše ispit.

Kretanje pristupnika. Kretanje pristupnika u ustanovi nastojat će se organizirati na način da pristupnici, ako to nije nužno, sami ne otvaraju ni ne zatvaraju vrata.

Održavanje ispita. Pisani ispit provodi se u dovoljno velikoj prostoriji iza zatvorenih vrata i, ako je moguće s obzirom na buku i vremenske prilike, s otvorenim prozorima (izuzetak je slušni dio ispita stranih jezika, kada je potrebno zatvoriti prozore kako bi se smanjio rizik buke). Pristupnike na stolu dočekuje vrećica s ispitnim materijalom, kako bi se smanjila interakcija ljudi u istoj prostoriji. Pristupnici ulaze jedan po jedan i sjedaju na svoje ispitno mjesto prema rasporedu koji se nalazi na ulazu u prostoriju. Razmak među pristupnicima, dežurnim nastavnicima i voditeljima u ispitnoj prostoriji treba biti 2 metra.

Dopušteni predmeti. Pristupnici tijekom pisanja ispita na radnome stolu smiju imati samo osobnu iskaznicu, pribor za pisanje propisan ispitnim katalogom za svaki predmet, vlastitu kemijsku olovku, bočicu s vodom i ispitne materijale. Sve ostale stvari (mobilne uređaje…) pristupnik stavlja u svoju torbu koju odlaže na za to predviđeno mjesto u ili izvan ispitne prostorije. Ako zbog zdravstvenog stanja pristupnik treba tijekom pisanja ispita konzumirati hranu ili slatkiše, odlaže ih na stol voditelja ispitne prostorije i po potrebi konzumira izvan ispitne prostorije.

Ustanova priprema određeni broj kemijskih olovaka za pristupnike koji su zaboravili ponijeti kemijsku olovku na ispit. Tu kemijsku olovku pristupnik nakon ispita odnosi sa sobom.

Izlazak pristupnika. Po završetku pisanja ispita pristupnik odlaže ispitni materijal na rub stola i dizanjem ruke obavještava dežurnog nastavnika da je završio. Sve što je donio pristupnik odnosi sa sobom kada napušta ispitnu prostoriju (kemijsku olovku, osobnu iskaznicu, pribor za pisanje, bočicu s vodom, lijekove i ostatke hrane/slatkiša). Preporučuje se da se izlazak pristupnika iz ispitne prostorije i ustanove organizira tako da izlaze jedan po jedan, i to prvi izlazi pristupnik najbliži vratima. Međutim, ako netko ranije završi ili odustane od pisanja ispita, treba mu omogućiti izlazak iz prostorije. Pri izlasku iz ustanove pristupnici dezinficiraju ruke koristeći dozatore s dezinficijensima na izlazu iz ustanove. Pristupnike treba podsjetiti da i nakon završetka ispita drže razmak, da se ne zadržavaju u grupama i ne ostvaruju bliske međusobne kontakte.

Čišćenje prostorija nakon ispita. Po završetku ispita prostorije treba očistiti (pod se pere uobičajenim deterdžentom za pranje, a površine koje su se dodirivale (kvake, stolovi i slično) treba prebrisati dezinficijensom. Prostorije se dobro provjetravaju (prozori se drže širom otvorenima najmanje pola sata).

Nošenje maski. Ako se provedba ispita može organizirati na opisani način, nošenje maski ili drugih pokrivala za usta i nos kod pristupnika i svih koji sudjeluju u provedbi ispita državne mature nije nužno ali se preporučuje. Osobe koje provjeravaju osobne iskaznice te osobe koje provode druge aktivnosti kod kojih se ne može držati distanca u odnosu na veći broj osoba te od kojih se uzimaju u ruke predmeti od većeg broja osoba, trebaju nositi masku i rukavice. Nakon završetka postupka rukavice se skidaju i bacaju u koš za otpad s poklopcem. Zatim treba temeljito oprati ruke tekućom vodom i sapunom u trajanju od 20 sekundi. Nošenje maski je obavezno u specifičnim situacijama koje su navedene u nastavku ovih uputa. Provjera identiteta pristupnika koji nosi masku provodi se na način da pristupnik nakratko spusti masku s lica na udaljenosti od 2 m od osobe zadužena za provjeru osobnih iskaznica te potom vraća masku na lice. Maska se nosi na način da cijelo vrijeme prekriva nos i usta.

Uputa za korištenje dezinficijensa za ruke

Ruke je potrebno dezinficirati pri ulasku u ustanovu i izlasku iz nje na sljedeći način:

- sredstvo za dezinfekciju treba nanijeti na suhe i čiste dlanove u količini od 1 do 2 ml (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača),
- dlanove i područje između prstiju treba protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno ispirati,
- treba paziti na pravilnu i redovitu upotrebu dezinficijensa za ruke i osigurati dostatnu količinu dezinficijensa odnosno javiti zaduženoj osobi kada je sredstvo u dozatoru pri kraju, kako bi se osiguralo novo.

Prilagodba ispitne tehnologije na ispitima državne mature

Pravo na produljeno vrijeme ispita. Pristupnicima kojima je Odlukom o prilagodbi odobreno produljeno vrijeme pisanja ispita u rasporedu sjedenja treba osigurati najudaljenije mjesto u prostoriji kako bi po završetku redovnog vremena trajanja ispita mogli nastaviti pisati ispit u prostoriji.

Polaganje ispita u izdvojenom prostoru. Kod polaganja ispita u izdvojenom prostoru, dežurni nastavnici održavaju razmak od pristupnika od najmanje 2 metra, dok u prostoriju ulaze samo osobe koje su nužne za provedbu ispita.

Pravo na stručnu podršku osobnog pomagača. Ako je pristupniku Odlukom o prilagodbi odobrena stručna podrška pomoćnika na ispitu državne mature (dalje u tekstu osobni pomoćnik), ispit se provodi u izdvojenom prostoru i osobni pomoćnik nosi medicinsku (kiruršku) masku. Preporučuje se da osobni pomoćnik od pristupnika drži koliko je moguće veći razmak. Međutim, zbog potrebe neposrednog rada i

pružanja stručne podrške to se vjerojatno neće moći ostvariti, bilo da se ispit provodi u izdvojenom prostoru ustanove, u kući pristupnika ili u bolnici. Pristupnik kojemu je neophodna podrška roditelja ili osobnog asistenta izvan prostorije u kojoj polaže ispit (kod odlaska na toalet i sl.) ima pravo na takvu pomoć na način da roditelj/osobni asistent poštuje sve navedene obaveze za osobe uključene u provedbu ispita državne mature (držanje razmaka, pojačana higijena i sl.).

Pristupnici s teškoćama. Pristupnici s teškoćama ili težim zdravstvenim smetnjama koji koriste neku drugu vrstu opreme ili pomagala imaju je pravo donijeti i odnijeti sa sobom, ako nije drugačije dogovoreno.

Polaganje ispita kod kuće. Kod polaganja ispita državne mature kod kuće, dežurni nastavnici koji dolaze u kuću pristupnika nose kirurške maske te dezinficijense za ruke (prije ulaska u kuću i nakon izlaska iz nje dežurni nastavnici dezinficiraju ruke). Rukavice nisu neophodne ali se mogu koristi na način da se stavljaju na ruke kod ulaska u kućanstvo te skidaju nakon izlaska iz njega, odlažu u PVC-vrećicu koju nastavnici odnose sa sobom te odlažu u koš za otpad s poklopcem. Kada je to moguće, u kućanstvu nastavnici održavaju razmak od najmanje 2 m u odnosu na druge ukućane i u donosu na pristupnika. Ako je riječ o pristupniku s narušenim imunitetom organizma, dežurni nastavnici kod ulaska u dom stavljaju jednokratne nazuvke na cipele, dežurni nastavnici nose kirurške maske kao i pristupnik ako pristupnikovo zdravstveno stanje to omogućuje. Pritom se postupa sukladno možebitnim specifičnim preporukama liječnika specijalista koji skrbi za osnovnu bolest pristupnika. Polaganje ispita državne mature u bolnici provodi se sukladno protokolima bolnice.

Posebni uvjeti za učenike s kroničnim bolestima

Za učenike s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za zarazu i razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (učenici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imuno-deficijencijama, učenici s većim tjelesnih/motoričkim oštećenjima) potrebno je omogućiti sljedeće:

- ako zdravstveno stanje učenika dozvoljava nošenje maske, preporučuje se osigurati medicinsku (kiruršku) masku za navedenog učenik te fizički razmak od drugih učenika od najmanje 2 m i ako je moguće nešto manji broj osoba u istom prostoru,
- ako zdravstveno stanje učenika ne dozvoljava nošenje maske, preporuča se polaganje ispita u izdvojenom prostoru; pritom svi djelatnici koji moraju biti prisutni u istoj prostoriji koriste medicinsku masku.

Učenike čije zdravstveno stanje zahtijeva češće odlaske u toalet odnosno napuštanje prostorije u kojoj pišu ispit (dijabetes, bolesti urinarnog trakta, upalne bolesti crijeva itd.) treba smjestiti što bliže izlaznim vratima prostorije čak i kada im je omogućeno produljeno trajanje ispita (uključujući primjenu članka 23. Pravilnika o polaganju državne mature „Narodne novine“, broj 01/13, 41/19 i 127/19).

Nošenje maski za lice. Preporučuje se da ovi učenici preuzmu masku na ulazu u ustanovu, stave masku odmah prije ulaska u ustanovu, te je odnesu sa sobom nakon završetka ispita. Pristupnici i djelatnici dužni su prije ispita proučiti upute o pravilnom korištenju maske na poveznici:

https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf

Učenik je o navedenom zdravstvenom stanju dužan telefonom ili elektroničkim putem obavijestiti ispitnog koordinatora škole. Ispitni koordinator škole o zahtjevu svakog učenika obavještava telefonom i/ili e-korespondencijom nadležnog školskog liječnika. Na temelju mišljenja školskog liječnika (uvidom u medicinsku dokumentaciju), ispitni koordinator priprema popis učenika kojima je potrebna maska i izdvojeni prostor i/ili koje treba smjestiti bliže vratima radi mogućeg češćeg odlaska na toalet i izlaska iz prostorije u kojoj se piše ispit.

NAPOMENA: Navedene preporuke zahtijevaju određeno vrijeme pripreme uzimajući u obzir veliki broj sudionika ispita državne mature. No u cilju optimalizacije provedbe ovog zahtjevnog događanja, kod

nastavka pozitivnog epidemiološkog trenda moguće je predvidjeti daljnje popuštanje predloženih mjera zaštite, neposredno prije početak ispita ili tijekom razdoblja polaganja ispita.

Završne preporuke

Ako nije moguće organizirati posao zbog većeg broja zaposlenika koji su u samoizolaciji, stožeri civilne zaštite (državni i lokalni) u koordinaciji s osnivačima mogu preraspodijeliti zaposlenike iz drugih odgojno-obrazovnih ustanova, a kako bi se osigurala kontinuirana provedba ispita državne mature.

Osigurana je kontinuirana nužna suradnja s osnivačem.

Za svaki zadatak ravnatelj zadužuje jednu odgovornu osobu, a dnevnu evidenciju o gore navedenom vodi ispitni koordinator.

Ove upute ne isključuju provođenje drugih preporuka sukladno aktualnoj i promijenjenoj epidemiološkoj situaciji.

Upute za čišćenje i dezinfekciju

Bez oboljelih od COVID-19:

- https://bit.ly/2VLkkt3

Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19:

- https://bit.ly/3d1WmiS